

Nota

Verslag van resultaten Proefsleuvenonderzoek

HERNE SCHEIBEEKSTRAAT (prov. Vlaams-Brabant)

Auteur: Bas Jana
Redactie: Leemans Siel

Projectcode: 2021A155

Projectcode:	2021A155
Naam erkende archeoloog:	Monument Vandekerckhove
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Locatiegegevens:	Herne Scheibeekstraat (zie plan in bijlage 1)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 126153, Y: 158593 X: 126257, Y: 158525 X: 126228, Y: 158454 X: 126103, Y: 158520
Kadastergegevens:	Herne, afdeling 1, sectie A, perceel 26d
Topografische kaart:	Zie bijlage 9
Begindatum onderzoek:	29/03/2021
Einddatum onderzoek:	31/03/2021
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, Herne
Alle betrokken actoren:	Natascha Derweduwen (archeoloog), Sander Vanden Brande (assistent-archeoloog), Jana Bas (assistent-archeoloog), Siel Leemans (projectleider)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT.....	5
1.1.1. Inleiding.....	5
1.1.2. Vraagstelling.....	6
1.1.3. Randvoorwaarden	8
1.1.4. Onderzoekstechnieken.....	8
1.1.5. Bestaande toestand en geplande werken.....	9
1.2. WERKWIJZE EN STRATEGIE.....	10
1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie	10
1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek.....	11
1.2.3. Gebruikt materiaal	12
1.2.4. Inbreng specialisten.....	12
1.2.5. Afwijking van de voorziene methodiek	12
1.3. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	13
1.3.1. Landschappelijke ligging.....	13
1.3.2. Historische situering	16
1.3.3. Archeologisch kader.....	17
2. ASSESSMENTRAPPORT	18
2.1. STRATIGRAFIE	18
2.2. ASSESSMENT SPOREN	23
2.2.1. NATUURLIJKE SPOREN	24
2.3. ASSESSMENT VONDSTEN	27
2.4. ASSESSMENT STALEN	27
2.5. ASSESSMENT CONSERVATIE	27
3. DATERING EN INTERPRETATIE.....	28
3.1. GEMOTIVEERDE INTERPRETATIE VAN VONDSTEN EN SPOREN.....	28
3.2. CONFRONTATIE MET RESULTATEN BUREAUSTUDIE	28
3.3. SYNTHESE.....	28
3.4. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN.....	29
4. POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	30
4.1. AARD VAN DE POTENTIËLE KENNIS.....	30
4.2. WAARDERING	30

4.3. KADER VOOR EXPLOITATIE VOOR POTENTIEEL OP KENNISVERMEERDERING	30
5. SAMENVATTING.....	31
6. BIBLIOGRAFIE.....	32
6.1. UITGEGEVEN BRONNEN.....	32
6.2. INTERNETBRONNEN	32
7. BIJLAGEN	33

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Onderzoeksopdracht

1.1.1. Inleiding

Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Herne Scheibeeckstraat, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

In het kader van de archeologienota werd een **bureauonderzoek** (2020B285, ID 16518)¹ uitgevoerd. Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten, werd op 18 augustus 2020 overgegaan tot een **landschappelijk booronderzoek** (2020E117, ID 16518)² met als doel het al dan niet vaststellen van het potentieel op de aanwezigheid van een archeologische (steentijd)site en het bepalen van de omgang hiermee in functie van de geplande werken.

Uit deze boringen kon geconcludeerd worden dat er op het grootste deel van het projectgebied een intacte en bewaarde bodemopbouw aanwezig is. Ter hoogte van enkele boringen werden sporen van een mogelijks colluviaal pakket waargenomen, wat kan wijzen op een postdepositionele transportatie van sedimenten. Deze zone kan dus uitgesloten worden van verder vooronderzoek met betrekking tot steentijd. Een beperkte zone (ter hoogte van zeven uitgevoerde landschappelijke boringen) toont een hoog potentieel voor het aantreffen van een steentijdsite en werd geselecteerd voor verder **archeologisch verkennend booronderzoek** (2020E149)³. Dit werd uitgevoerd op 18 en 19 februari 2021, hierbij werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite (litische artefacten of verkoolde hazelnootschelpen) aangetroffen. Bijgevolg was het niet aangewezen om verder vooronderzoek met betrekking tot steentijd uit te voeren. Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen van latere periodes (metaaltijden, Romeinse tijd, middeleeuwen) aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient wel verder onderzoek doormiddel van **proefsleuven** op het onderzoeksgebied plaats te vinden. Onderhavige nota is het verslag van dit proefsleuvenonderzoek.

¹ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

² LEGRAND P., DEMEULEMEESTER L., 2020.

³ LEEMANS S., 2021.

1.1.2. Vraagstelling⁴

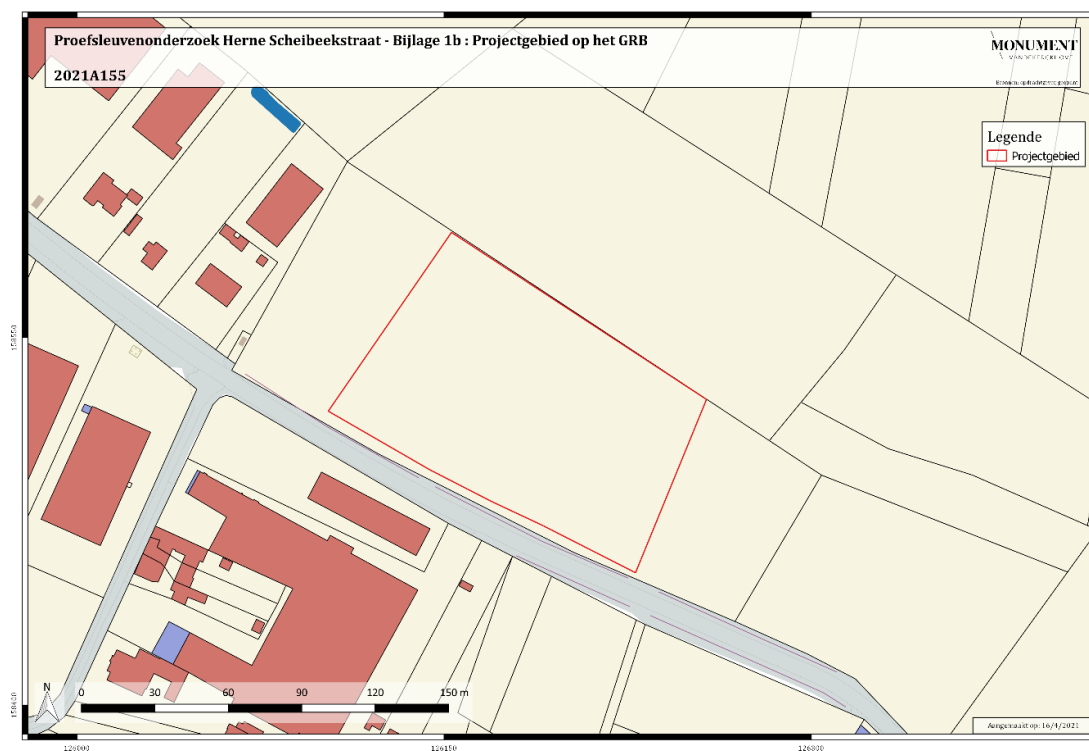
Het doel van een proefsleuvenonderzoek is het evalueren van de archeologische waarde op het terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven met een minimum aan manipulerende handelingen. Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?

Figuur 1: Situering van het plangebied (rode kader) op een recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

⁴ DEMEULEMEESTER L., 2020b.

Figuur 2: Situering van het plangebied (rode kader) op het GRB.

1.1.3. Randvoorwaarden

Zowel het veldwerk als de verwerking en de rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

1.1.4. Onderzoekstechnieken

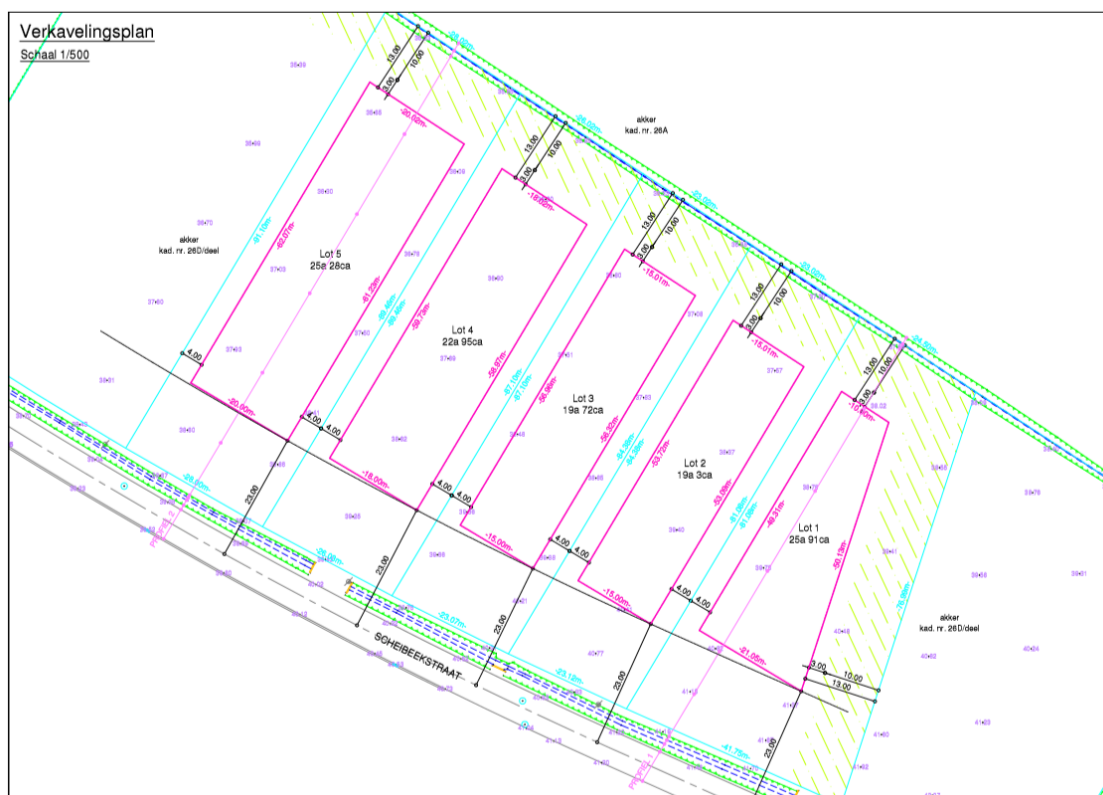
Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied diende dit gebied, met een oppervlakte van 11044 m², onderzocht te worden door middel van 6 proefsleuven. De sleuven zijn bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om sporen gerelateerd aan de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aan te snijden. Om een zicht te krijgen op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein dienen er in, in geschrinkt patroon, machinaal profielputten aangelegd te worden.

Om een dekkingpercentage te krijgen van 10% is aangeraden te werken met proefsleuven van 1,8 tot 2 meter breed met een tussenafstand van 12 tot 15 meter (van middelpunt tot middelpunt). Door bijkomende kijkvensters en/of dwarssleuven wordt getracht een dekkingpercentage van 12,5% te bereiken, wat wenselijk is om uitspraken te doen voor het geheel van het terrein.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naas de sleuf. Bij het dichten wordt getracht om de originele bodemopbouw te bekomen. Voor het grondwerk wordt gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak.

1.1.5. Bestaande toestand en geplande werken⁵

Het projectgebied (zie Figuur 1 en Figuur 2) heeft een oppervlakte van ca. 11044 m² en is tot op heden in gebruik als akkerland. De geplande werken bestaan uit de aanleg van een KMO-zone langs de Scheibeeckstraat waarbij de site zal opgedeeld worden in 5 percelen voor kleine bedrijven (zie Figuur 3). Tevens zal er een wegnis met bijhorende nutsleidingen en een aantal bovengrondse parkeerplaatsen voorzien worden. Gezien de dieptes van de geplande werken nog niet gekend zijn wordt rekening gehouden met een maximale verstoring door de geplande werken van 3 meter onder het bestaande maaiveld, dit voor het volledige projectgebied. De initiatiefnemer is op heden reeds juridische eigenaar van de gronden.

Figuur 3: Verkavelingsplan KMO-zone (bron: initiatiefnemer).

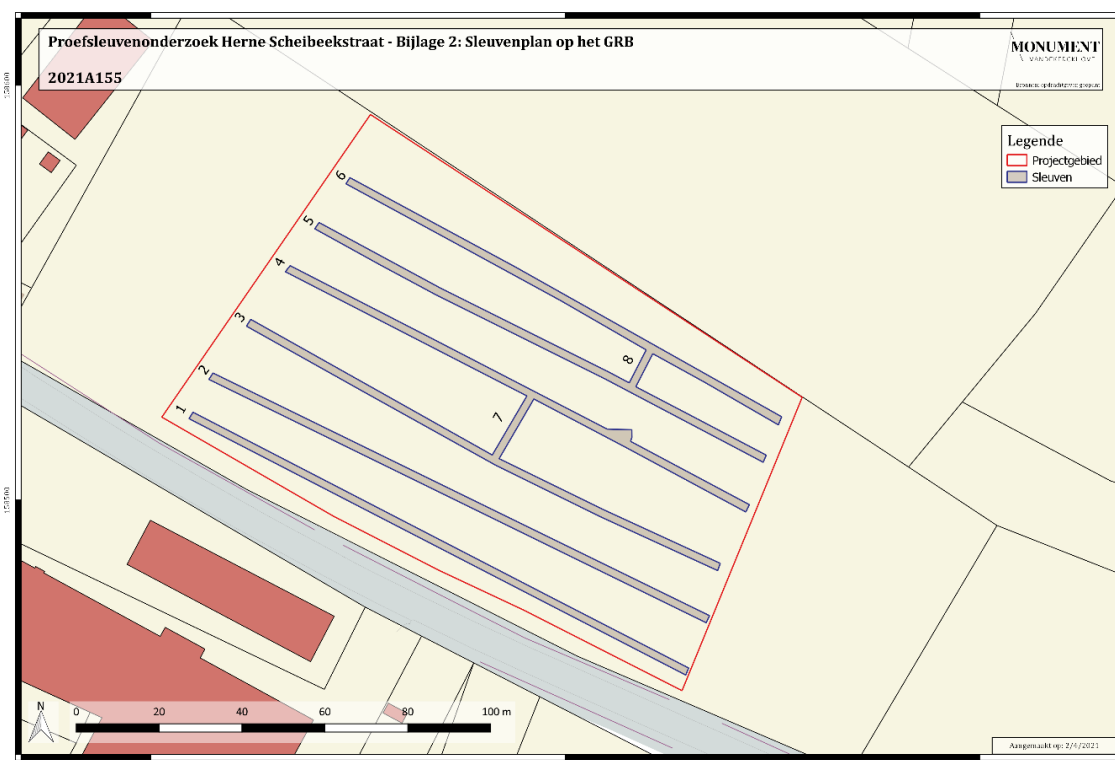
⁵ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

1.2. Werkwijze en strategie

1.2.1. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Gezien de uitgevoerde bureaustudie⁶ de afwezigheid van een archeologische site niet kon staven, werd overgegaan tot een landschappelijk booronderzoek⁷. Dit onderzoek kon de aanwezigheid van een steentijdsite niet uitsluiten waarop een archeologisch verkennend booronderzoek⁸ werd uitgevoerd. Uit deze boringen werden geen directe indicatoren voor de aanwezigheid van een steentijdartefactensite aangetroffen wel werd een intacte bodemopbouw aangetroffen. Bijgevolg kon het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd worden.

Hierbij werden zes parallelle NW-ZO georiënteerde en twee dwarssleuven met een NO-ZW oriëntatie aangelegd. De sleuven hebben een breedte van 1 m 80 met een tussenafstand van ca. 12 m, met als doel de ondergrond archeologisch in kaart te brengen (zie Figuur 4). Aangezien de resultaten van het landschappelijke booronderzoek aangaven dat er een kans bestond om colluvium aan te treffen, zou er – indien nodig – op meerdere vlakken aangelegd worden om te garanderen dat eventuele sporen boven, in en/of onder het colluvium geregistreerd en onderzocht konden worden.

Figuur 4: Locatie van de proefsleuven op het kadasterplan.

⁶ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

⁷ LEGRAND P., DEMEULEMEESTER L., 2020.

⁸ LEEMANS S., 2021.

Concreet werd er 1490 m² (inclusief kijkvensters) van de totale 11044 m² verdiept tot op het archeologische relevante niveau. Dit betekent dat 13,4% van het projectgebied archeologisch werd getoetst. Dit werd voldoende geacht om een correcte evaluatie te kunnen maken van het archeologisch potentieel van het terrein. Tabel 1 geeft de opengelegde oppervlakten per sleuf weer.

Sleufnummer	Oppervlakte
1	242 m ²
2	247 m ²
3	239 m ²
4*	241 m ²
5	240 m ²
6	233 m ²
7	31 m ²
8	17 m ²
Totaal	1490 m²
%	13,4%

Tabel 1: De oppervlaktes per sleuf (* inclusief kijkvenster).

1.2.2. Organisatie van het vooronderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd door veldwerkleider Natascha Derweduwen en archeoloog-assistenten Jana Bas en Sander Vanden Brande. Het veldwerk vond plaats op 29, 30 en 31 maart 2020 en werd aansluitend gedicht.

Figuur 5: Zicht op een deel van het projectgebied.

1.2.3. Gebruikt materiaal

Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1 m 50 breed. Om te compenseren voor de kleine graafbak werden de sleuven breder aangelegd om aan de vereiste breedte van 1 m 80 te komen. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd (code **HESC21** vergunningsnummer **2021A155**) en beschreven. De foto's werden genomen met een Nikon van het type Coolpix waterproof 18m/59ft Shockproof 2m 6.6ft met optical zoom 4.3-21.5mm 1:2.8. Het digitaal inmeten van de sporen en het bepalen van de hoogte van het terrein en de afgegraven niveaus (in TAW) werd gedaan door middel van een GPS toestel.

1.2.4. Inbreng specialisten

Aardkundige Pierre Legrand stond in voor de registratie en de interpretatie van de gezette bodemprofielen.

1.2.5. Afwijking van de voorziene methodiek

Niet van toepassing.

1.3. Assessment onderzochte gebied

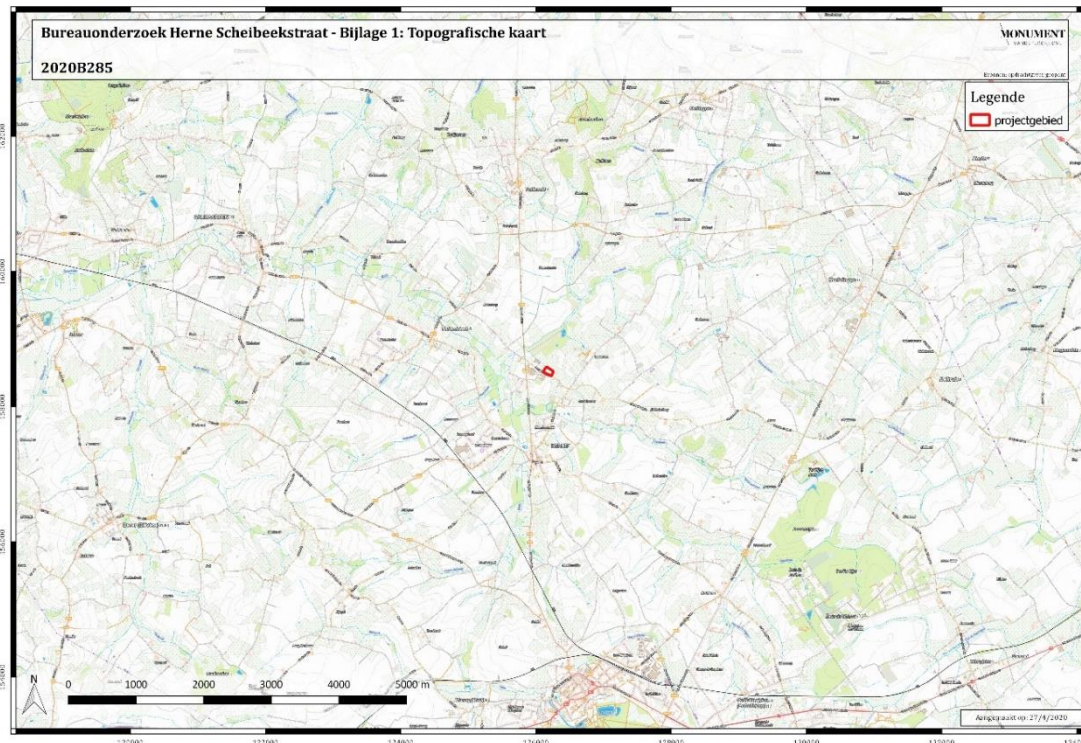
1.3.1. Landschappelijke ligging⁹

Herne bevindt zich in het westen van de provincie Vlaams-Brabant en is gelegen in het Pajottenland wat staat voor het glooiende gebied tussen de Dender en de Zenne. De topografie heeft grote hoogteverschillen die variëren tussen +15m TAW tot +150m TAW. Herne ligt ten westen van Brussel, ten zuiden van Gent en ten oosten van Kortrijk. Het projectgebied situeert zich ten noorden van de dorpskern van Herne in een landelijke omgeving en staat op de bodemkaart gekarteerd als akkerland. Op ca. 400m ten noordwesten stroomt de Scheibeek die uitmondt in de rivier de Mark op ca. 625m ten zuidwesten van het projectgebied.

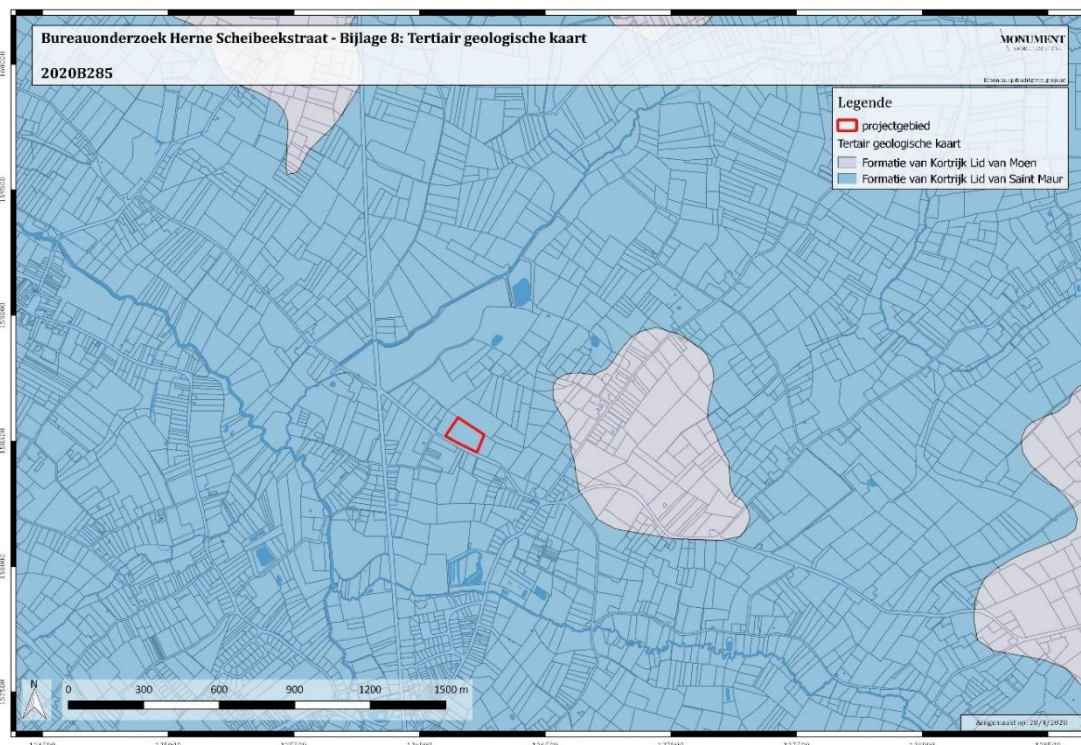
Het projectgebied gebied is gelegen op een westelijke uitloper van een zandrug, in de vallei van de Mark. Het gebied kent een sterk variërend reliëf van ca. +35,1m in het noordwesten tot ca. +42,00m in het zuidoosten. De tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van het Lid van Saint-Maur, onderdeel van de formatie van Kortrijk, en bestaat uit mariene afzettingen die grotendeels bestaan uit zeer fijsiltige keli met enkele dunne intercalaties van grofsiltige klei of kleiige, zeer fijne silt. De Quartair geologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen; code ELPw) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (code HQ).

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.1 in het verslag van resultaten bureaustudie (**ID 16518, 2020B285**).

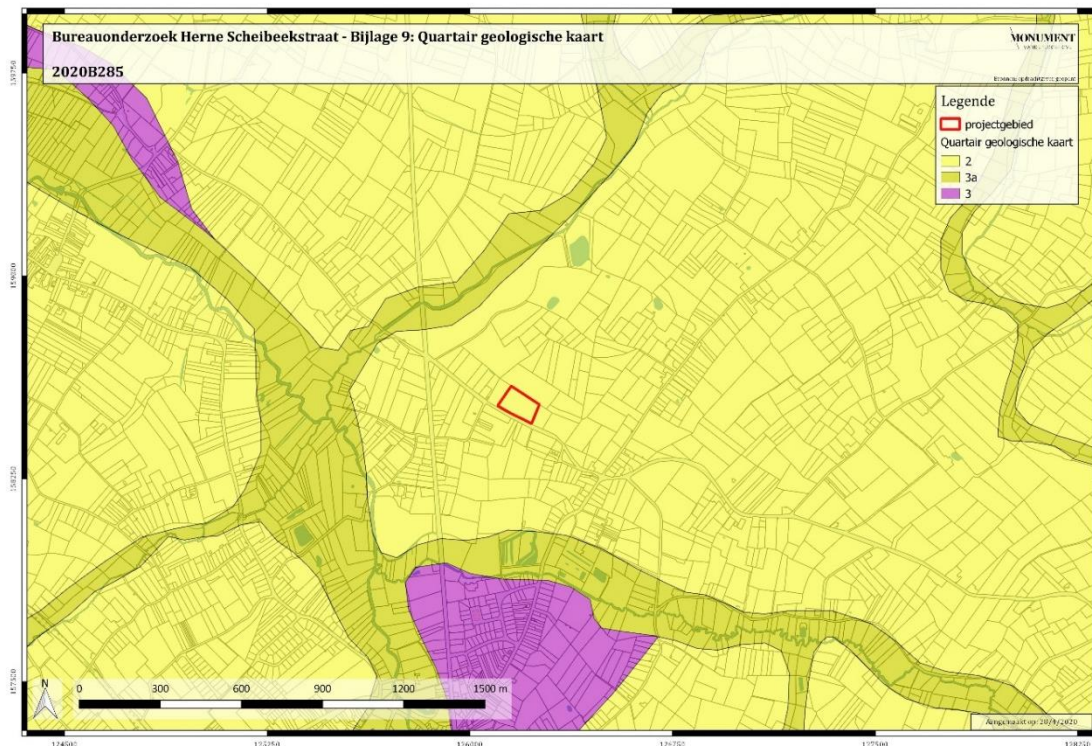
⁹ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

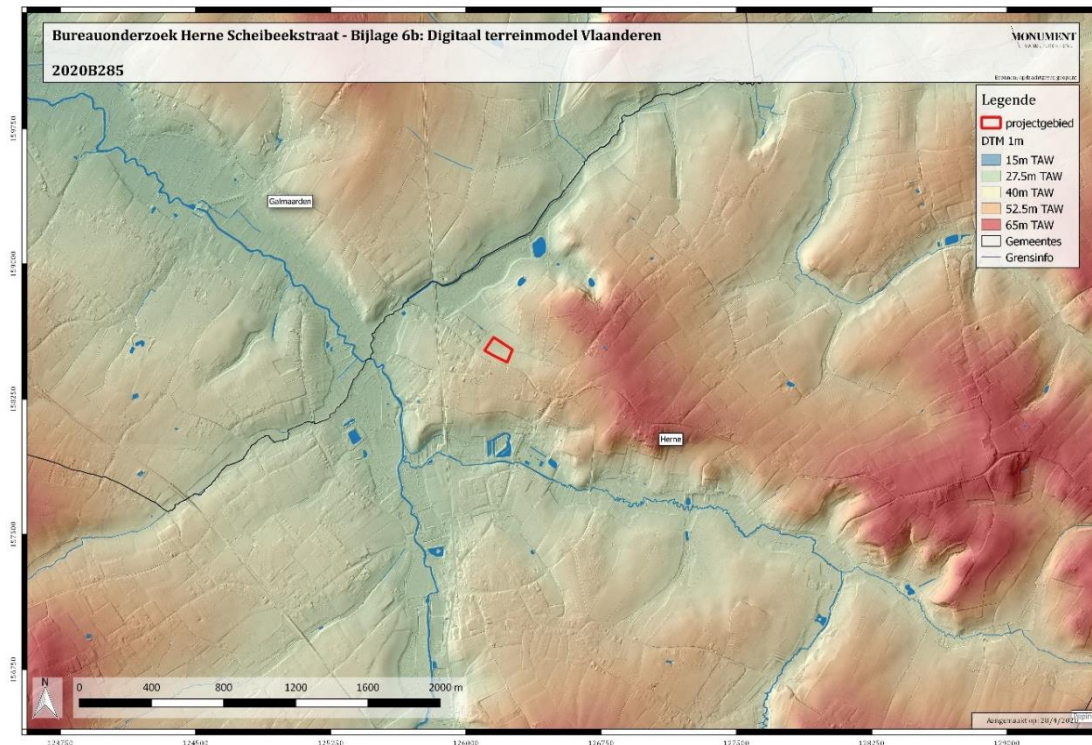
Figuur 6: Aanduiding van het projectgebied op de topografische kaart (bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

Figuur 7: Aanduiding van het projectgebied op de Tertiair geologische kaart (bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

Figuur 8: Aanduiding van het projectgebied op de Quartair geologische kaart (bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

Figuur 9: Aanduiding van het projectgebied op het digitaal terreinmodel (bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

1.3.2. Historische situering¹⁰

Over Herne zelf is op historisch vlak niet veel informatie terug te vinden, in de omgeving waren de omvangrijke middeleeuwse woonkernen Geraardsbergen en Edingen gelegen. Geraardsbergen ontstond uit een Merovingische gemeenschap die zich vestigde op de linkeroever van de Dender.

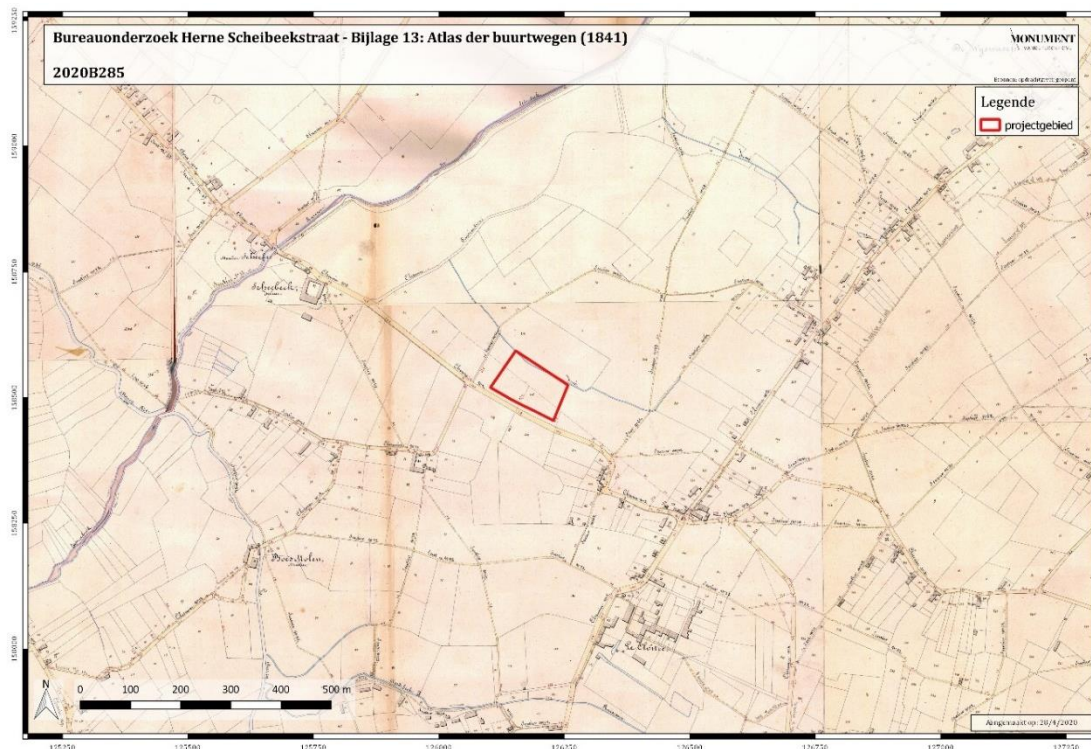
Over het projectgebied is op historisch vlak ook niet veel geweten. De oudste historische kaart die beschikbaar is voor het projectgebied, is de kaart van Ferraris. Op deze kaart is te zien dat het projectgebied gelegen is in een landelijke omgeving. Al is ten westen van het projectgebied de aanwezigheid van een molen te zien (de Scheebeekmolen) en ten oosten van het projectgebied de aanwezigheid van het Kartuizerklooster. De opeenvolgende historische kaarten tonen eenzelfde situatie ter hoogte van het projectgebied. Er komt geen bebouwing voor en ook de omgeving heeft een voornamelijk landelijk karakter. Ook de luchtfoto's uit de 20ste eeuw tonen eenzelfde situatie, het projectgebied is enkel in gebruik als akker, er komt geen bebouwing voor.

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.2 in het verslag van resultaten bureaustudie (**ID 16518, 2020B285**).

Figuur 10: Projectgebied aangeduid op Ferrariskaart (1771-1778; bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

¹⁰ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

Figuur 11: Projectgebied aangeduid op de Atlas der Buurtwegen (1841; bron: DEMEULEMEESTER L., 2020a).

1.3.3. Archeologisch kader¹¹

In de ruime omgeving van het projectgebied is er nog niet veel archeologisch onderzoek verricht. Het betreft enkele onderzoeken die sites uit de middeleeuwen en de Nieuwe/Nieuwste Tijd naar voren brachten. Vanwege de aanwezigheid van een 9de eeuwse kerkje (later: een Kartuizerklooster) op zo een 340 meter ten zuidoosten van het projectgebied, is er mogelijk kans op het aantreffen van middeleeuwse sporen binnen het projectgebied.

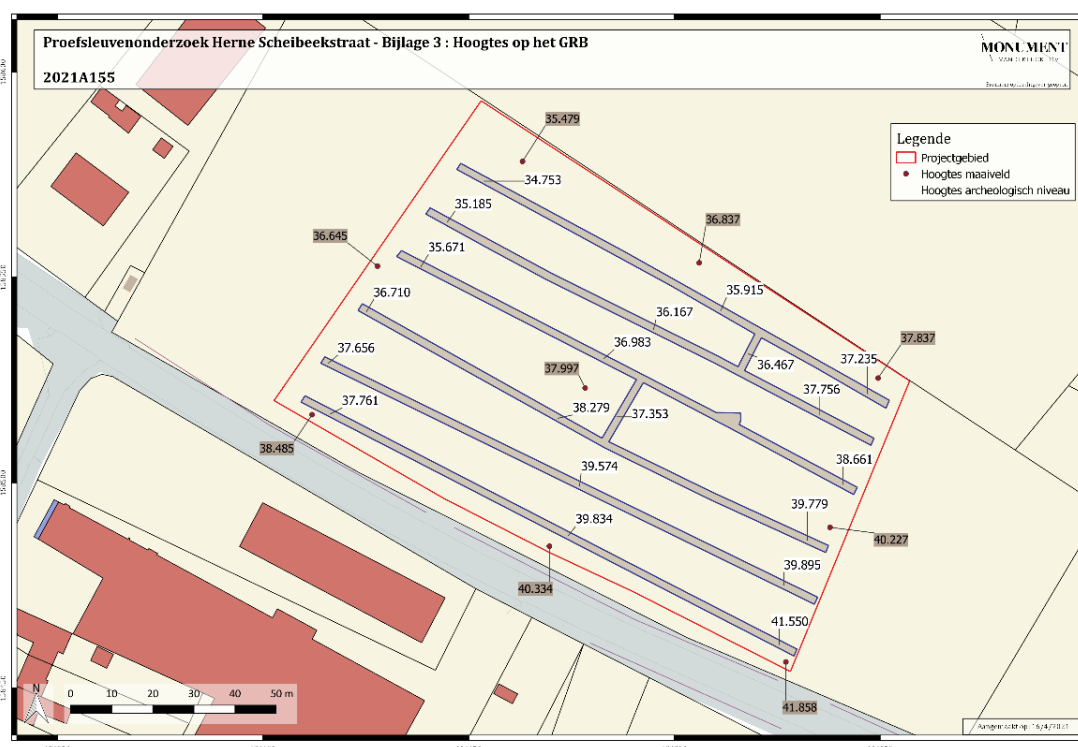
Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.3 in het verslag van resultaten bureaustudie (**ID 16518, 2020B285**).

¹¹ DEMEULEMEESTER L., 2020a.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Stratigrafie

Het projectgebied is gelegen op een helling waarbij het reliëf op de site sterk varieert. Gedurende de archeologische opgraving werden verschillende hoogtes opgemeten op zowel het maaiveld als het archeologische vlak (Figuur 12). Dit toont aan dat het terrein een sterke daling kent van het zuidoosten naar het noordwesten, waarbij het hoogste punt zich in het zuidoosten rond +41,86mTAW ligt en het laagste punt zich in het noordwesten rond +35,48mTAW bevindt. Het archeologische niveau volgt hetzelfde patroon en bevindt zich tussen +34,75m TAW en +41,55m TAW.

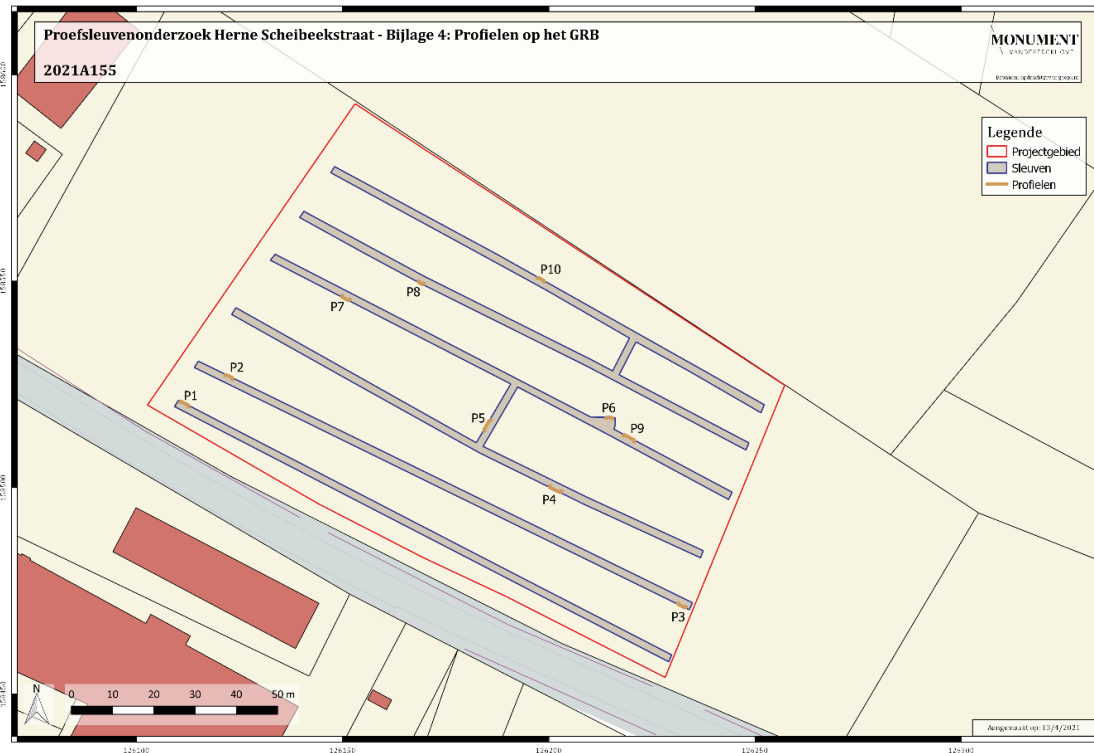

Figuur 12: Aanduiding van de hoogtewaarden (+m TAW) op het kadasterplan.

Op de bodemtypekaart staat het onderzoeksgebied gekarteerd als een vochtige zandleembodem van het type Acp(c) of Aca1¹². **Acp(c)**-bodems zijn mate droge leembodems zonder profiel. Deze Acp-depressie of lage hellingsgronden omvatten colluviale bodems die tussen 80 en 120cm gleyverschijnselen vertonen. Het colluviaal dek rust vaak op een geërodeerd profiel waarvan de textuur B op een wisselende diepte voorkomt. Deze gronden komen het vaakst voor in valleigebieden. Deze Acp-gronden kunnen tijdelijk lijden onder wateroverlast. **Aca1**-gronden zijn matig droge leembodems met een textuur B horizont. Dit zijn mati droge leemgronden die een gleyhorizont vertonen op een matige diepte. Deze Aca1-gronden komen voor op hellingen of in de nabijheid van tertiaire ontsluitingen waar zich dan ook een substraat kan manifesteren.

¹² <http://www.geopunt.be/>.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden verspreid over het terrein 10 profielen aangelegd en geregistreerd (Figuur 13). Aan de hand van deze profielen kon het projectgebied in drie zones onderverdeeld worden (Figuur 14).

Figuur 13: Locatie van de verschillende profielen over het onderzoeksterrein.

Figuur 14: Verschillende bodemtypes binnen het onderzoeksterrein.

Een **eerste type** bodemopbouw werd vastgesteld in het zuiden van het projectgebied, waarbij de bodemopbouw verstoord is en de stratigrafie gekenmerkt wordt door een A - C sequentie (Figuur 15). De ploeglaag bestaat uit homogeen donkerbruin zandleem met wortels en heeft een gemiddelde dikte van ca. 0,32 m. Eronder volgt onmiddellijk de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit licht oranje/gelig bruin gevlekt zandleem.

Centraal in het projectgebied kon een **tweede type** bodemopbouw geïdentificeerd worden (Figuur 16). De stratigrafie bestaat hier voornamelijk uit een A - B - C sequentie. De ploeglaag bestaat uit homogene donkerbruine zandleem met wortels en heeft een gemiddelde dikte van ca. 0,36 m. Eronder bevindt zich een restant van een zeer verbrokkelde Bw-horizont die wordt gekenmerkt door lichtbruin zandleem met baksteenbrokken en sporen van bioturbatie. De horizont heeft een gemiddelde dikte van ca. 0,18 m. Onder deze horizont bevindt zich de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit licht oranje gelig bruin gevlekt zandleem. De verbrokkeling van de Bw-horizont bemoeilijkt het waarnemen van een grens tussen deze horizont en de moederbodem.

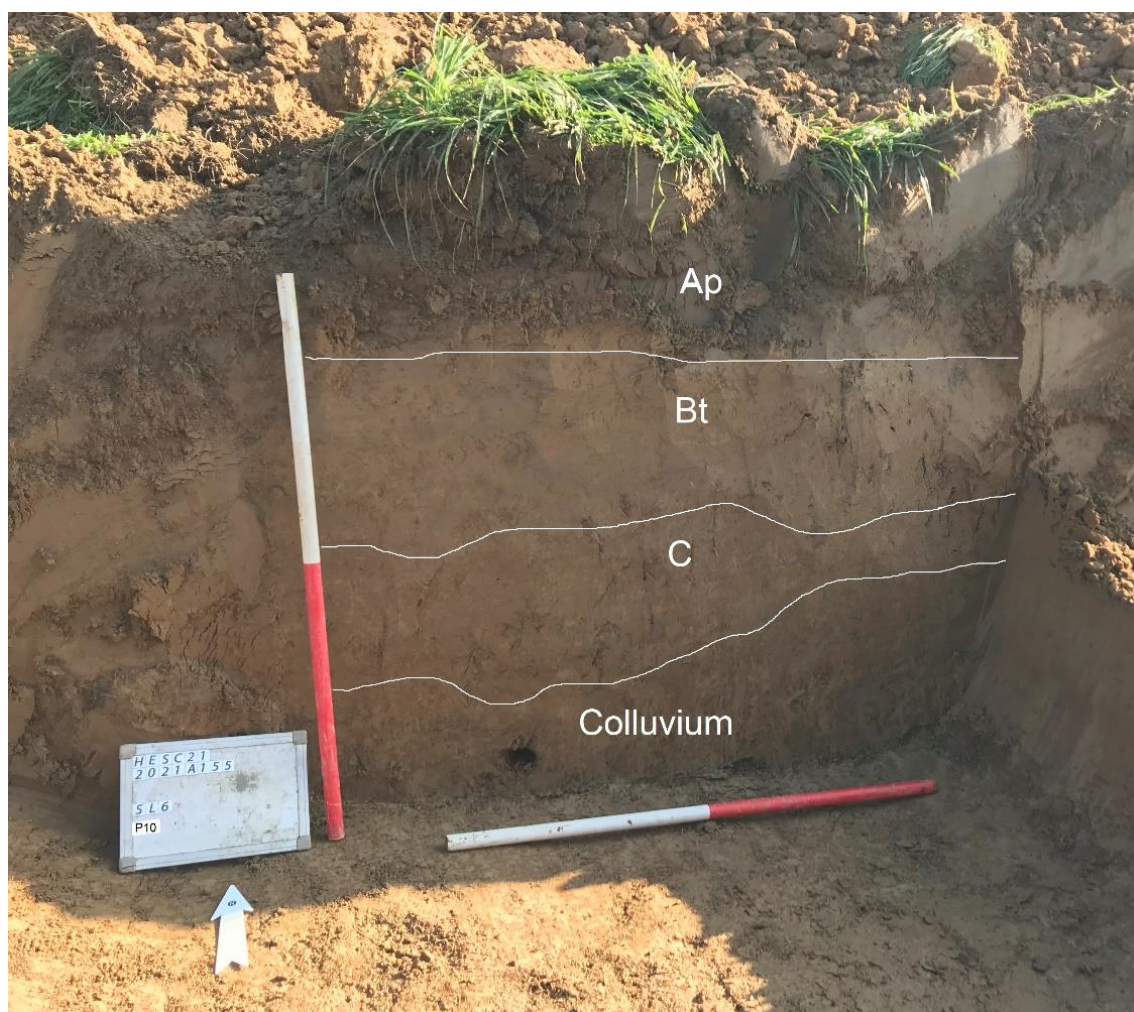
In het uiterste noorden binnen het projectgebied werd een **derde type** bodemopbouw vastgesteld, waarbij de stratigrafie wordt gekenmerkt door een A - B - C sequentie met een colluviaal pakket onder de C-horizont (Figuur 17). De ploeglaag bestaat uit homogeen donkerbruin zandleem met wortels en heeft een gemiddelde dikte van ca. 0,36 m. Eronder volgt een Bt-horizont die, anders dan bij het tweede type, niet verweerd is en wordt gekenmerkt door lichtbruin zandleem met baksteenbrokken met een gemiddelde dikte van ca. 0,25 m. Onder deze horizont bevindt zich de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit donkergrijs gelig bruin gevlekt zandleem. Hieronder is een colluviaal pakket op ongeveer 0,70 m – 1 m onder het maaiveld aanwezig, dit wordt gekenmerkt door lichtbruin zwaar zandleem. Vanwege de stratigrafische positie van dit colluvium was de kans op het aantreffen van archeologische sporen onbestaande.

Figuur 15: Profiel 1 in sleuf 1.

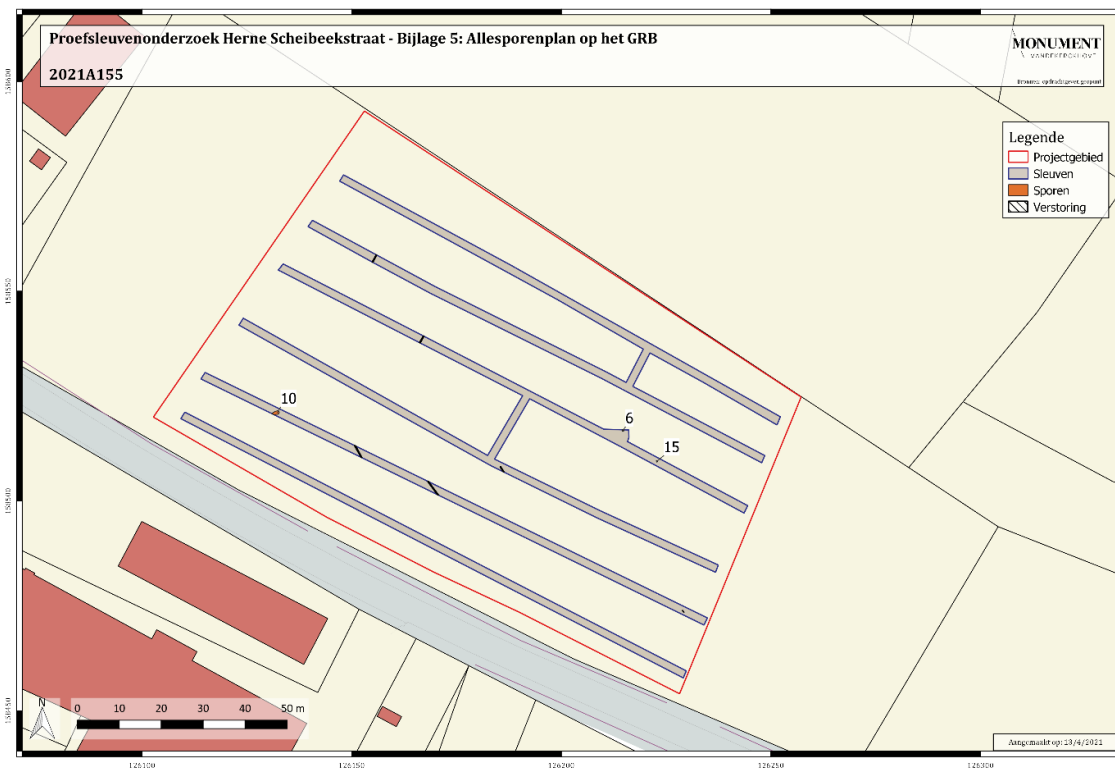
Figuur 16: Profiel 9 in sleuf 4.

Figuur 17: Profiel 10 in sleuf 6.

2.2. Assessment sporen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts 3 spoornummers toegekend (Figuur 18), deze behoorden allen toe aan natuurlijke sporen. Binnen het projectgebied werden er geen archeologisch relevante sporen gedetecteerd. In de meeste proefsleuven werden recente drainages aangetroffen (Figuur 19). Deze werden vermoedelijk aangebracht door middel van een freestechnik, aangezien de insteek niet veel breder is dan de buis zelf en zodoende geen grote verstoring heeft veroorzaakt op het archeologische niveau.

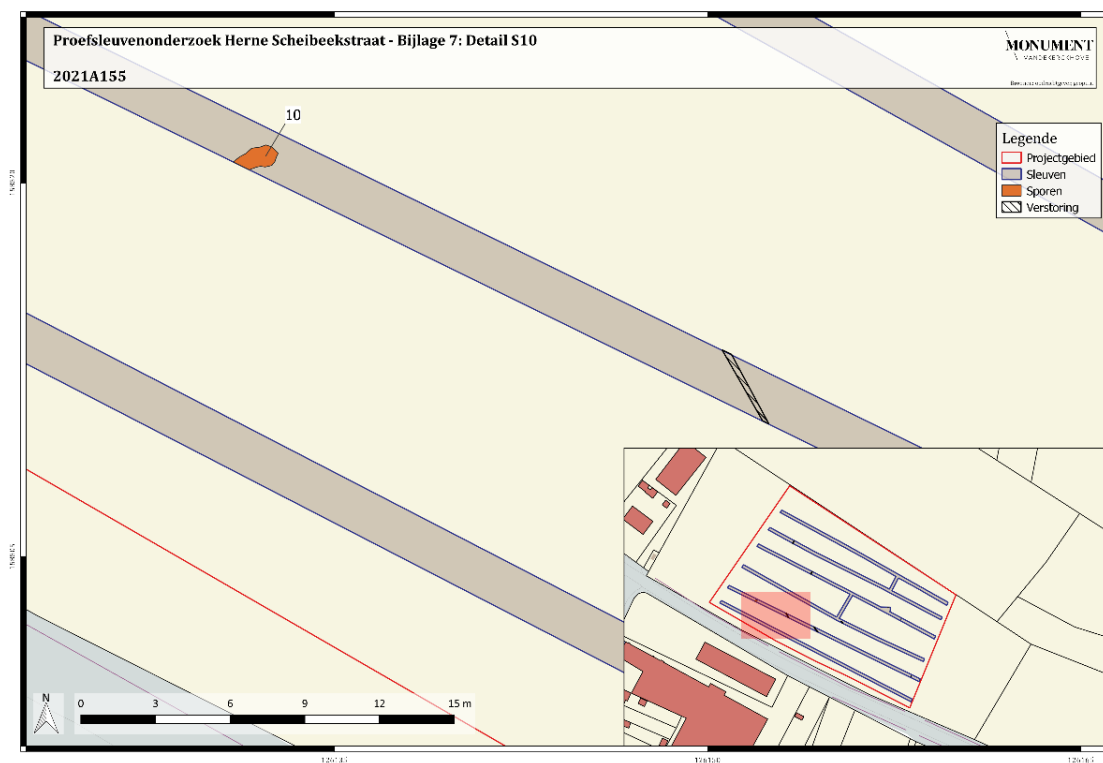
Figuur 18: Projectie van het sporenplan op het kadasterplan.

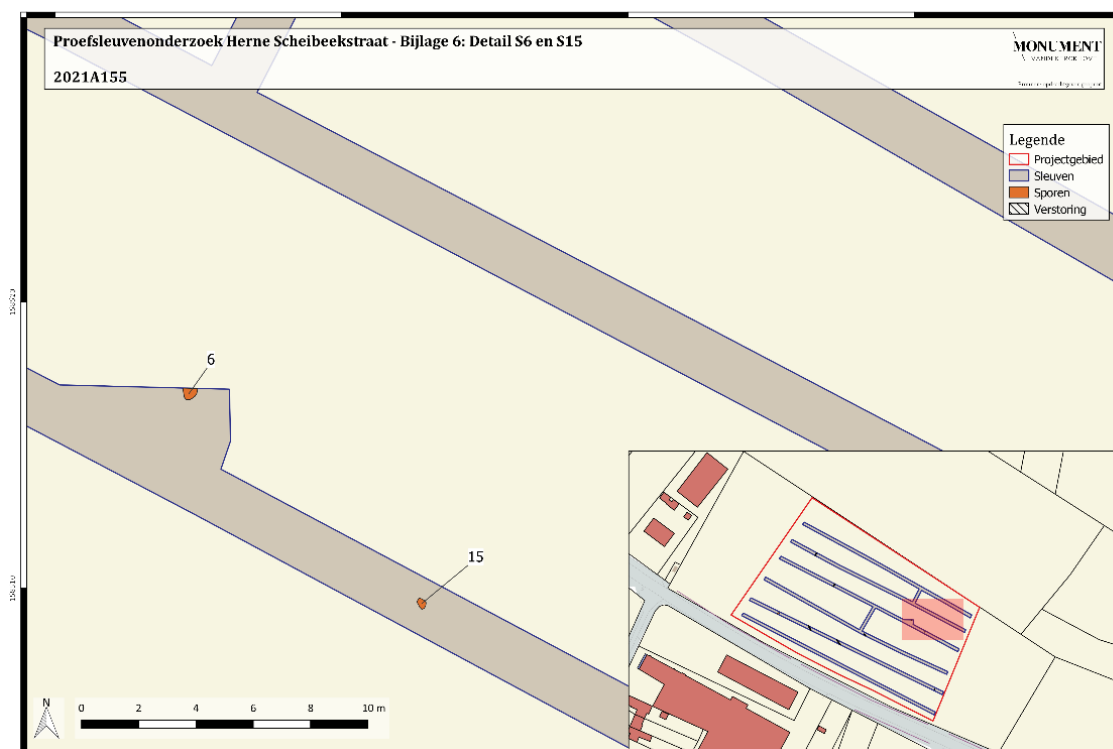
Figuur 19: Recente verstoring in de sleuf.

2.2.1. Natuurlijke sporen

In het totaal werden er drie natuurlijke sporen geregistreerd, die respectievelijk de spoornummers S6, S10 en S15 gekregen hebben (Figuur 20 en Figuur 21). Op basis van de vorm en de vulling van de sporen, kunnen deze als natuurlijk geïnterpreteerd worden. **Spoor 10**, gelegen in sleuf 2, kan vermoedelijk geïdentificeerd worden als een windval (Figuur 22). **Sporen 6 en 15** werden aangetroffen bij de aanleg van sleuf 4 en hadden een licht grijs witte vulling met eerder een grillige vorm. Rondom spoor 15 zat een oranje rand (Figuur 23).

Figuur 20: Detailkaart van S10 in sleuf 2.

Figuur 21: Detailkaart van S6 en S15 in sleuf 4.

Figuur 22: Spoor 10 in sleuf 2.

Figuur 23: Spoor 15 in sleuf 5 (links) en coupe op S15 (rechts).

2.3. Assessment vondsten

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.4. Assessment stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

2.5. Assessment conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

3. Datering en interpretatie

Op het onderzoeksterrein werd een droge tot vochtige zandleembodem aangetroffen. In het zuiden van het projectgebied was de bodemopbouw verstoord met een A-C sequentie. Centraal in het projectgebied kon een zeer verbrokkelde Bw-horizont onderscheiden worden. In het noorden van het projectgebied werd de bodemopbouw gekenmerkt door een A - B - C sequentie met een colluviaal pakket onder de C-horizont. Centraal en in het noorden van het projectgebied was de ondergrond onverstoord en bevond de C-horizont zich gemiddeld op 54 cm tot 67 cm onder het maaiveld. Het archeologisch niveau bevond zich in het zuidoosten op ca. +41,55m TAW en in het noordwesten rond +34,75m TAW.

Binnen het plangebied werden slechts drie natuurlijke sporen aangetroffen, waaronder een vermoedelijke windval.

3.1. Gemotiveerde interpretatie van vondsten en sporen

Binnen het plangebied werden slechts drie natuurlijke sporen aangetroffen, waaronder een vermoedelijke windval. Er werden geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek. De natuurlijke sporen getuigen van een mogelijke in cultuurname van het onderzoeksgebied en/of directe omgeving als weiland en/of akkerland.

3.2. Confrontatie met resultaten bureaustudie

Het verwachtingspatroon dat naar voor kwam uit het bureauonderzoek bleek correct te zijn. Buiten enkele natuurlijke sporen werden er geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Dit getuigt van een mogelijke in cultuurname van het onderzoeksgebied als weiland en/of akkerland.

3.3. Synthese

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem te Herne Scheibeeckstraat bracht geen archeologische sporen aan het licht. Wel werden er drie natuurlijke sporen aangetroffen, waaronder een vermoedelijke windval.

Vanwege het ontbreken van archeologische sporen en evenmin het voorkomen van losse archeologische vondsten (ook in de toplagen ontbrak individueel bouw- of vondstmateriaal) lijkt het archeologisch potentieel binnen het plangebied beperkt. Verder archeologisch onderzoek binnen het projectgebied wordt niet geadviseerd omdat de kans op kennisvermeerdering erg klein is.

3.4. Beantwoording onderzoeksvragen

- **Zijn er archeologische sporen aanwezig?**

Er zijn geen archeologische sporen aangetroffen binnen het projectgebied.

- **Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?**

Niet van toepassing aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?**

Niet van toepassing aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen.

- **Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**

Niet van toepassing aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen.

- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?**

Er werden geen sporen van artisanale activiteiten aangetroffen.

- **Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**

De afwezigheid van archeologische sporen en vondsten getuigen van het gebruik van het projectgebied als akkerland/weiland in het verleden.

- **Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?**

Aangezien er tijdens het proefsleuvenonderzoek geen archeologische sporen aangetroffen werden, kunnen we dus stellen dat er hier geen sprake is van een archeologische site.

- **Welke zijn de verder te nemen maatregelen i.f.v. de geplande werken?**

Er dienen geen maatregelen genomen te worden in functie van verder archeologisch onderzoek.

4. Potentieel op kennisvermeerdering

4.1. Aard van de potentiële kennis

De kennisvermeerdering na dit archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat erin dat het terrein hoogstwaarschijnlijk in het verleden in gebruik was als akkerland en/of weiland.

4.2. Waardering

De prospectie met ingreep in de bodem leverde het bewijs dat de gronden vermoedelijk lang in gebruik waren als akkerland en/of weiland. Het potentieel tot kennisvermeerdering van de waargenomen archeologische sporen wordt als dermate laag ingeschat dat een vervolgonderzoek niet wordt geadviseerd.

4.3. Kader voor exploitatie voor potentieel op kennisvermeerdering

Verder onderzoek op het projectgebied wordt niet aanbevolen en zou niet leiden tot een vermeerdering van de kennis.

5. Samenvatting

Naar aanleiding van de geplande verstoring in de bodem ter hoogte van de Scheibeeckstraat te Herne, dringt zich na een grondige bureaustudie een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem op. Het plangebied dat zal ontwikkeld worden is 11044 m² groot en zal onderverdeeld worden in 5 percelen voor kleine bedrijven met bijhorende infrastructuur in de vorm van een wegenis en bovengrondse parkeerplaatsen.

Op het terrein werden zes parallelle sleuven met NW-ZO oriëntatie aangelegd en twee dwarssleuven met een NO-ZW oriëntatie. In totaal konden tijdens het proefsleuvenonderzoek slechts drie spoornummers uitgedeeld worden aan natuurlijke sporen. Spoor 10 betreft een vermoedelijke windval.

Op basis van de gezette profielen konden drie types van bodemopbouw onderscheiden worden. Het eerste type bevindt zich in het zuiden van het projectgebied en bestaat uit een verstoorde bodem met een A - C sequentie. Over het algemeen werd een donkerbruine 30 cm dikke Ap-horizont met wortels vastgesteld. Eronder volgt onmiddellijk de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit licht oranje/gelig bruin gevlekt zandleem. Het tweede type bodemopbouw wordt centraal in het projectgebied waargenomen en bestaat uit een A - B - C sequentie. Over het algemeen werd een donkerbruine 40 cm dikke Ap-horizont met wortels vastgesteld met eronder een lichtbruine, zeer verbrokkelde 18 cm dikke Bw-horizont dat baksteenbrokken bevatte. Onder deze horizont bevindt zich de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit licht oranje/gelig bruin gevlekt zandleem. Het archeologische niveau bevond zich gemiddeld op een diepte van 54 cm onder het maaiveld. In het noorden van het projectgebied bevindt zich dan het derde type waarbij de bodemopbouw bestaat uit een A - B - C sequentie met een colluviaal pakket onder de C -horizont. De ploeglaag bestaat uit homogeen donkerbruin zandleem met wortels en heeft een gemiddelde dikte van ca. 40 cm. Eronder volgt een Bt-horizont die wordt gekenmerkt door licht tot donkerbruin zandleem met baksteenbrokken met een gemiddelde dikte van ca. 25 cm. Onder deze horizont bevindt zich de moederbodem (C-horizont) die bestaat uit donkergrijs gelig bruin gevlekt zandleem. Hieronder is een colluviaal pakket op ongeveer 0,70 m – 1 m onder het maaiveld aanwezig, dit wordt gekenmerkt door lichtbruin zwaar zandleem. Vanwege de stratigrafische positie van dit colluvium was de kans op het aantreffen van archeologische sporen onbestaande. Het archeologische niveau bevond zich gemiddeld op een diepte van 67 cm onder het maaiveld.

Aangezien er enkel drie natuurlijke sporen werden aangetroffen, is er geen sprake van de aanwezigheid van een archeologisch relevante site. Het potentieel op kennisvermeerdering kan beschouwd worden als zeer laag tot onbestaande. Er wordt bij deze verder geen archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd. Er dienen geen bijkomende maatregelen genomen te worden en het terrein wordt vrijgegeven voor de verdere werken.

6. BIBLIOGRAFIE

6.1. Uitgegeven bronnen

- DEMEULEMEESTER L. 2020a. Archeologienota Herne Scheibeeckstraat (prov. Vlaams-Brabant). Verslag van resultaten bureauonderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- DEMEULEMEESTER L. 2020b. Archeologienota Herne Scheibeeckstraat (prov. Vlaams-Brabant). Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- LEEMANS S., 2021. Herne Scheibeeckstraat (prov. Vlaams-Brabant). Verslag van resultaten verkennend booronderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- LEGRAND P., DEMEULEMEESTER L. 2020. Herne Scheibeeckstraat (prov. Vlaams-Brabant). Verslag van resultaten landschappelijk booronderzoek. Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.

6.2. Internetbronnen

- www.inventaris.onroerenderfgoed.be
- www.cai.onroerenderfgoed.be
- www.geopunt.be
- www.ngi.be

7. BIJLAGEN

- Bijlage 1a: Projectgebied op de luchtfoto
- Bijlage 1b: Projectgebied op het GRB
- Bijlage 2: Sleuvenplan
- Bijlage 3: Hoogtes
- Bijlage 4: Profielen
- Bijlage 5: Bodemtypes
- Bijlage 6: Allesporenplan
- Bijlage 7: Detailkaart S6 en S15
- Bijlage 8: Detailkaart S10
- Bijlage 9: Topografische kaart
- Bijlage 10: Sporenlijst
- Bijlage 11: Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/public/home/home?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22365d5a60-f28a-415a-b22b-acc6008cca11%22%7D>